

Čís. 15890.

Poskytl-li otec za živa své dceři otcovský podíl, jde o darování odvolatelné pro hrubý nevděk proti dárci.

(Rozh. ze dne 3. března 1937, Rv II 239/35.)

Žalobce ujednal podle čl. II notářského spisu ze dne 17. května 1931 se svou manželkou, které postoupil svou ideální polovici usedlosti, že přejímatelka na srážku z postupní ceny vyplatí dceři Hermíně M. — žalované — částku 20.000 Kč při provdání, nejpozději však při dosažení 25 let věku. Dříve než ten okamžik nastal, dopustila se žalovaná vůči žalobci opětovných urážek na cti, pro něž byla pravoplatně trestně odsuzena. Tvrdě, že se uvedené poskytnutí 20.000 Kč stalo bezúplatně, domáhá se žalobce, aby darování dotčené částky bylo prohlášeno za odvolané a neúčinné pro hrubý nevděk (§ 948 obč. zák.). Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic. Nejvyšší soud uvedl v otázce, o níž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Výtka nesprávného právního posouzení jest potud oprávněna, pokud odvolací soud odchylně od prvního soudu vyslovil, že v poukazu žalobcově manželce, obsaženém v notářském spise ze dne 17. května 1931, aby na srážku kupní ceny za nemovitosti jí postoupené vyplatila žalované na otcovský podíl 20.000 Kč, nelze spatřovati darování, nýbrž nárok na předchozí poskytnutí dědického podílu. Správně však sám odvolací soud dovodil, že nárok žalované na dědický podíl v době sepsání notářského spisu podle zákona tu ještě nebyl, neboť děti nabývají podle §§ 536 a 762 obč. zák. nárok na dědický podíl aneb povinný podíl teprve až po úmrtí rodičů nehledíc ani na to, že v době sepsání smlouvy nebylo ani jisto, zda po úmrtí rodičů zbude jmění, z něhož by žalovaná mohla dostat vůbec dědický podíl aneb povinný podíl, neboť rodiče mohou volně nakládati se svým jměním za živa i na případ smrti. Neměla proto žalovaná vůbec zákonný nárok na poskytnutí částky 20.000 Kč z důvodu dědického práva. Ani z ustanovení § 139 obč. zák. nelze usuzovati na povinnost otce, aby své dceři za svého života poskytl anebo zabezpečil otcovský podíl, jak má žalovaná mylně za to. Učinil-li tak přece, nešlo o splnění povinnosti, nýbrž šlo o darování podle § 938 obč. zák., jež lze podle § 948 obč. zák. odvolati pro hrubý nevděk.

Čís. 15891.

Pro otázku, v jaké hodnotě jest vpočísti movité věci a peníze, jež oprávněný k povinnému dílu přijal před válkou, rozhoduje jejich vnitřní hodnota, odpovídající hodnotě vyjádřené v československých korunách.

(Rozh. ze dne 4. března 1937, Rv I 1220/35.)